

Oslo, 20.02. 2008

Til
Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep. 0030 Oslo

Høring - Ny lov om dyrevelferd

Høringsuttalelse fra Norges Naturvernforbund

Norges Naturvernforbund viser til høringsbrev datert 16.11. 2007. Vi vil samtidig takke for at vi fikk forlenget høringsfrist med to dager, etter telefonsamtale den 18. februar 2008.

Vi vil i vår høringsuttalelse kun uttale oss om de delene i lovforslaget som er direkte relatert til spørsmål som omhandler rovdyr og husdyr.

Vi understreker at loven omhandler mange andre sentrale og viktige spørsmål, men som vi av kapasitetsårsaker ikke uttaler oss om i denne høringen.

Levedyktige og bærekraftige beitedyrnæringer er helt avhengig av å drive dyrevelferdsmessig forsvarlig og innenfor de rammer som også skal ivareta andre samfunnsinteresser, slik som rovdyr. Alle de fem rovdyrartene som er behandlet i St.Meld.nr. 15 (2003-2004), "Rovvilt i norsk natur", er norske rødlistearter. Artene er også oppført på internasjonale lister (Bernkonvensjon eller IUCNs globale rødliste).

Stortinget har med stort flertall fastslått at rovdyr er en naturlig og viktig del av norsk natur. Myndighetene har også slått fast at Norge har et internasjonalt ansvar for å ivareta vår del av det biologiske mangfoldet og vi har forpliktet oss på å stanse tap av biologisk mangfold innen 2010. Alle næringer som direkte eller indirekte kommer i berøring med leveområder for rovdyr og andre trua og sjeldne arter i norsk natur, har et meget stort ansvar for å drive sin næring innenfor de rammer som naturen setter. Dermed er også våre rovviltbestander en viktig premisse for hvordan utmarksbeite drives, og det må beitenæringene ta inn over seg. Derfor er det også viktig at en ny dyrevernlav er krystallklar på dette punktet.

Generelt:

Norges Naturvernforbund mener det er avgjørende at en ny dyrevelferdslov blir meget tydelig på det ansvaret beitedyreierne har. Vi understreker også at en ny dyrevernlav kun skal regulere dyreeieransvaret og ikke fortolke rovviltforliket eller legge nye føringer i forhold til rovviltforskriften. Rovdyra hører til i norsk natur og er en miljøfaktor som dyreeierne må ta hensyn til og forholde seg til, ikke motsatt. Det må også være et udelt ansvar at det er myndighetene som må ha det fulle ansvar for at tilsyn og vedtak følges opp på en tilfredsstillende og sammenlignbar måte. Dette kan ikke bortsettes til "private organer".

Norges Naturvernforbund støtter at loven utvider husdyreiers ansvar for å unngå å slippe dyr i områder med kjente forekomster av store rovdyr. Det må være eiers plikt å vurdere flytting eller ikke-slipp av beitedyr i kjente rovdyrrevir, der dette kan bety eller medføre betydelig skade på beitedyr. Dette tilligger landbruksnærings miljøsektoransvar i et føre-var-perspektiv å beskytte sine beitedyr mot rovdyr gjennom å ikke slippe beitedyra fri, eller hente dem inn til tryggere beiteområder. Dette må være dyreeiers plikt, men det er svært viktig at loven åpner for at myndighetene kan innføre beitenekt eller pålegge flytting av besetning fra rovdyrrevir der det er fare for eller der det skjer beitedyrtap.

Dette ligger klart inne i forarbeidet, der det slås fast at ”Ut fra hensyn til dyrevelferden bør det ikke foregå fri utmarksbeiting i områder hvor det er viktig at store rovdyr som ulv og bjørn får vern”. Dette er et viktig prinsipp som Norges Naturvernforbund støtter.

Norges Naturvernforbund mener også at dyreeier skal ha rett til kompensasjon som foreslått, men under den klare forutsetning at det ikke motvirker dyreeiers ansvar for å beskytte husdyr mot rovvilt.

Det må være en naturlig del av landbrukets ansvar å på alle måter forholde seg til rovdyr og andre miljøfaktorer som rome (som fører til alveld), parasitter, bergsprekker, myr og lignende. Norges Naturvernforbund understreker derfor at det i utgangspunktet er dyreeiers ansvar å foreta ”ikke- slipp” eller flytting om det oppstår problemer ifht rovdyr. Om myndighetene må gå til det skritt å pålegge beiterestriksjoner eller flytting av dyr, kan ikke dyreeier automatisk påregne kompensasjon under henvisning til beiteretten.

Vi konkluderer vår høring med at det er et klart behov for at både § 23 c og § 32 beholdes, med de kommentarer gitt nedenfor.

Kapittel III. Hold av dyr

§ 23 Tilsyn, stell og foring.

Dyreholder skal sikre at:...

c) dyr beskyttes mot skade, sykdom, parasitter, predatorer og andre farer.....

Norges Naturvernforbund støtter at denne paragrafen presiseres i tråd med forarbeidenes konklusjon om at det ut fra dyrevelferd ikke bør foregå fri utmarksbeiting i områder hvor det er viktig at store rovdyr som ulv og bjørn får vern. Norges Naturvernforbund understreker at det er viktig å fastslå dette prinsippet, men at det er å forstå som en praksis som må gjelde generelt for utmarksbeite i områder der det skal vektlegges å sikre freda rovdyr. Vi støtter derfor at loven utvider husdyreiers ansvar for å unngå å slippe dyr i områder med kjente forekomster av store rovdyr.

Derimot er de refererte forvaltningsplanene ikke ment å skille beitedyr og rovdyr, slik ”at man får et prinsipielt skille mellom beiteområder og rovviltområder”, slik det hevdes i høringsdokumentet. Det er ikke gitt slike føringer i arbeidet med oppfølging av rovviltmeldingen (St. Meld.nr. 15 (2003-2004)), der det nettopp understrekes av Stortinget at rovdyrene må forvaltes på en bærekraftig og økologisk måte. Differensiert forvaltning er definert i rovviltforvaltningen. Vi advarer sterkt mot at LMD i høringsbrevet åpner for en praktisk forvaltning av en ny dyrevelferdslov som kan legge utilbørlige føringer for hvordan rovviltforvaltningen skal skje utover det som er nedfelt i Stortingets rovviltforlik i og oppfølgingen av dette.

Norge Naturvernforbund oppfatter denne paragrafen som et klart budskap til dyreholder om å ikke slippe dyr på fritt utmarksbeite der det er kjente forekomster av rovvilt i form av revir eller andre stasjonære dyr inkludert yngleområde. Vi er kjent med eksempler på at dyr slippes i slike områder, noe som bidrar til å øke konfliktnivået i beitedyr-rovdyr-spørsmålet.

Kapittel VI. Administrative bestemmelse og sanksjoner.

§32. Tilsyn og vedtak

Det er dyreeiers ansvar å ikke slippe eller å flytte beitedyr om det oppstår uforholdsmessig problemer ifht rovdyr. Norges Naturvernforbund er enig i at dyreeier skal ha rett til kompensasjon av merutgifter hvis han/hun selv velger riktig løsning, jf ansvar som er slått fast i § 23. Om myndighetene må gå til det skritt å pålegge beiterestriksjoner eller flytting av dyr, kan ikke dyreeier påregne kompensasjon. Midler til forebyggende tiltak og kompensasjon må gå over Landbruks- og matdepartementets budsjett siden dette er en naturlig del av jordbrukets ansvar.

Norges Naturvernforbund kan ikke akseptere at myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak kan delegeres til ”private organer”, slik det svært upresist er formulert i § 32. Dette må kun forvaltes av myndighetsorganer, der det må vektlegges å tydeliggjøre et meget distansert og habilt forhold, slik at forvaltning av loven sikrer troverdighet i samfunnet forøvrig.

Mvh
Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
Leder

Arnodd Håpnes
Fagleder naturmangfold